

PHILIPPI

ALBERTINII

Piscensis J. C.

EPISTOLA

AD ANNIBALEM

CAMPEGIVM:

*Qua adolescenti gratulatur novem mensium
peregrinationem, quòd, Hetruria peragrata,
clarorum virtute, ac doctrina virorum
sibi benevolentiam adiunxerit:*

Præcipuè verò magnorum Hetruriæ Ducum
Christerne Lotharingie matris, & Colmi
Medices filij gratiam conciliauerit.

Clarorum virorum elenchum auersa pagina indicabit.

Alexander Burghius Episcopus, Pontificis Maximi Vicarius, vir doctissimus.

Bellifarius Vincha Eques I. C. eorum, qui Magni Hetruriæ Ducis à secretis sunt, princeps.

Petrus Guicciardinius I. C. Magni Hetruriæ Ducis apud Pontificem Maximum orator.

Baptista Guarinius Eques, philosophus, & poeta.

Ioannes Baptista Strozius, philosophus, & poeta.

Petrus Strotius philosophus, & pontificis Maximi ab arcanis diplomatibus.

Raphael Gualterotius, philosophus, & poeta.

Franciscus Bracciolinius, philosophus, & poeta.

Margharita Sarocca, philosopha, & poetria.

Annibal Minalius eques I. C. & humanarum litterarum peritissimus.

Petrus Victorius iunior I. C. & latinarum, Græcarumque litterarum peritissimus.

Scipio Bargalius, eques, magni nominis, & summæ vir eruditionis.

Scipio Bendinellius, philosophus, & orator.

Josephus Albertinius, orator, & poeta, humanarumque litterarum interpretis.

PHILIPPVS ALBERTINIVS I. C.

ANNIBALI CAMPEGIO S. D.

In eius Campegianum.

ALEXANDRVM Becche-
riam, Magni Ducis Hetruriae
apud Gubernatorem Mediola-
ni oratorem, praclarum tibi
apud Ticinenses tuos testimo-
nium dedisse virtutis, ac gravi-
tatis, in primis verò modestiae, non modò ex
summorum virorum, quorum tibi Romae, to-
taq; Hetruria abs te nuper peragrata, amicitiam
adiunxisti, litteris ad se se scriptis, sed etiam
ex congressu, & sermone inter nos habito, cum
nudius tertius hominem officij causa adisse-
mus; & tibi, ut scis, vehementer planè sum
gratulatus, & mihi immortaliter sum gauisus.
Cum enim virtus ipsa per se ita sit laudabilis;
ut, si quis ea sit ornatus, laudetur præcipuè
præter ceteros; gravitas verò, ac modestia in
adolescencia, ætatisq; flore sic commendetur, ut

A 2

magnam

^T
magnam apud omnes excitet admirationem sui;
contra verò, si desideretur, aut absit, eidem cæ-
teræ virtutes iudicentur abesse: talia tibi acerrimo
gravissimorum hominum iudicio fuisse
tributa, discedentemq; ex Hetruria summam
ipsius laudem esse prosecutam; & mihi, qui me-
us est singularis in te amor, gaudendum, & tibi
gratulandum optimè intelligebam, adolescenti nō
mirum ad summam gloriam maximè nato, atq;
apto: qui prima peregrinatione illis ipsis, quibus
ornatus es, ornamentis, non unius, aut alie-
rius Romæ Cardinalis animum devincire, in
Hetruria verò ipsa præclarissimorum etiam vi-
rorum benivolentiam conciliare & scieris, &
potueris, quorum nonnulli inibi sunt, ut virtu-
tis fama immortalitatem consequantur; nonnul-
li iam sint consecuti. Præterea prudens sciens
Piscienses meos: in quibus tamen est Iosephus
frater, cuius tu eruditionem tanti facis, quanti
omnes faciunt, quibuscunque non est eius inco-
gnita virtus, nimirum plurimi: neque me
fraternus amor fallit. Cuius tui iudicij argu-
mento est, quam æstate superiore ad eundem,
dum

5
dum rusticaremur, misisti elegantissima elegia, cui
ijs, que à veteribus sunt conscriptæ, penè com-
paranda, cum ad Tibullianas proximè accedat.
Quos quidem Piscenses sic in tua admirationem
pertraxisti, ut sex ipsos menses, quos apud illos
fuimus, partim quasi in æstivis partim veluti in
hybernis, in oculis te tulerint, omni obsequio,
humanitate, amore, officio sine complexi; in dis-
cessu vcrò corpore, oculis, lacrymis, bonis omni-
bus, animo, memoria profecuti. Mitto Lucenses
finitimos meos, in quibus fuit Scipio Bendinet-
lius: qui dum vixit, (superiore enim hyeme non
ignoras, diem obiisse, tristi sui cum patria, tum
amicis desiderio relicto) in totius Italiae laude vi-
xit ob præstantem doctrinam cum animi probita-
te coniunctam: ad quem cum litteras scripsisses
bene latinè loquentes memini, eum mecum suis-
se admiratum tuos in eo genere processus. At Lu-
censes mittere fortasse possum: Pistorienses ve-
rò finitimos item meos, qui possum? In his est
Franciscus Bracciolinius ex ijs, qui nostra tem-
pestate Tuscè poemata pangunt, poeta sanè val-
de bonus. Ad quem cum Pistorij, ut eum de-

facie nosceremus, domum unam venissemus; ut
 primum intellexit tuam in congressu humanitate,
 ex colloquio vero ingenium esset admiratus; no-
 sti, quae susceptae in te benevolentiae fuerint argu-
 menta, quae invitationes, ut pomeridianis horis
 apud se essemus, ad quem magnus lectissimorum
 civium erat futurus ex tota civitate conven-
 tus. Florentinos item qui possum sine culpa, imo
 vero sine veteris, quae mihi iam inde ab adoles-
 centia summa cum ipsis fuit, amicitiae quasi iniu-
 ria aut praeterire, aut dissimulare potissimum ob-
 studiorum communionem? In ijs est Ioannes Bap-
 tista Strozius meus: at qui vir, dii boni? ni-
 mirum de quo ego non modo parum, sed nihil po-
 tius hic dixisse videbor, si virum in omni scien-
 tiarum genere maxime versatum, si maximum,
 non ex Rhetorum officinis, ut ait ille tuus, sed
 ex Academiae (addo ego ex Licei) spatij oratorum,
 si lepidissimum poetam appellem: si vero hu-
 manissimum, ac modestissimum hominem,
 quot sunt quoque fuere
 Quotque post alijs erunt in annis,
 ceteris fortasse omnibus, ipse mihi quidem non fa-
 ciam

ciam satis. Quotus quisque esse potest, qui tanti
 viri doctrinam non admiretur, orandi facultatem
 verissimis laudibus non extollat; lepidissimos,
 quos Tusce conscribit, verius, omni prorsus
 lepore, ac sale conditos, non amet, non ex-
 osculetur, humanitatem non predicet, modestiam
 non amplectatur, quo nihil fieri possit humanius,
 nihil excogitari modestius? Quibus preclaris
 animi bonis cuiquam mirum videatur, si suorum
 Principum animos ita deinxit, ut eorum be-
 neuolentia, ac gratia perfruatur? In illis ipsis est
 Raphael Gualterotius, philosophus prestantissi-
 mus: quem ubi adiimus, audiimus de recoditis,
 abstrusisq; nature rebus subtilissime disputantem;
 ut eum virum facile posses agnoscere, qui Aris-
 totelea potissimum in succum converterit, ac san-
 guinem. In iisdem est Petrus Victorius iunior,
 qui iurisprudentiam cum eloquenti coniunxit:
 atq; ita coniunxit, ut vera excellat magis, dubi-
 tari facile possit: senioris Petri humanitatis, ac
 doctrine, ut patrimonij futurus haeres. Ab his
 tribus, qui mihi pro centum millibus € sunt, €
 verò etiam esse debet, ad quorum amicitiam nos

8
tibi aperuimus quasi fores, cum suauitates ingenij tui perspexissent, quam humaniter fuisti exceptus? quam libenter in familiaritatem cooptatus? quibus laudum praconijs ornatus? His porro quartus accessit, diuinus plane vir, eques splendidissimus, Bellisarius Vintha, eorum, qui magni Ducis a secretis sunt, merito princeps: qui cum in expendendis hominum ingenijs, iisdemque diiudicandis, & natura & longo rerum usu perspicacissimus sit, quam de te animo conceperit opinionem, ego certe, qui cum ipso de te non semel, aut iterum sum collocutus, haud facile dixerim. Sed de Senensibus expectas, video, quid dicam. In ijs Scipio hodie Bargalius eques, quasi regnare videtur, vir sane ut excellenti ingenio, sic fama tam celebris, ut apud omnes virtute, ac vigilijs nomen cum omni posteritate adequauerit. Is ubi te se se alloquentem audiuit, & ex sermone animum cognouit; quam facile ad te amandum fuerit allectus, locupletissimi nos testes sumus. Ut enim cetera taceam nobis ab eo abire non licuit prius, quam utriusque nominis in numerum retulit eorum, cum quibus

bus

bus eā amicitia institueret consuevit, quæ ex vir-
tute orta, altissimisq; defixa radicibus, est sem-
piterna, cum nulla vnquam vi diuelli possit.
Atque hos quidem in Hetruria tibi viros com-
parasti. At quos Romæ non modò viros, sed etiã
fœminas, quæ virtute uiris præstant quàm plu-
rimis, conciliasti? mitto Cardinales. at Baptis-
tam Guarinum, equitem, cur mittam? cuius ele-
gantissima scripta, ac lepidissima monumenta
omnium plausu ab hominibus sic sunt excepta,
sic omnium manibus teruntur, ut non minus
ad posteritatis memoriam, quàm ad præsentis tē-
poris gratiam spectare videatur: quibus nomen
suum ita consecrauit; ut ipsius sint gloriæ, & ho-
noris eterna futura insignia. Is ut animi tui
sensus, ad laudemq; impetus intellexit, admira-
tus ingenium non ex multis modò sermonibus,
quos cum illo habuisti, sed ex dulcissima, quam
ad eundem miseris, elegia, ita te cepit amare, ut
nullum tempus fuerit, quod Romæ cōmorati su-
mus, quin de te honorificentissimè & sentiret,
& loqueretur: neque hoc vno fuit contentus.
extant eius ad me litteræ, in quibus tibi non mē-

gnitiss

gnum modò præconium tribuit; sed graue etiam
 testimonium impartit. Cum eo magna contentio
 ne certat nostri seculi sapientissima, ac doctissi-
 ma fœmina Margharita Sarocca, omni non solū
 scientiarum genere ornatissima, sed in pangēdis
 Hetruscis carminibus tam admirabili ingenio, ut
 veteres poetrias superare potius, quàm adæqua-
 re verissimè dici possit. Cui tu lepidissimo epi-
 grammate scripto perbellè finxisti, decimū inter
 Musas locum ex Apollinis sententia saphonem de-
 bere concedere, quòd hac illi longè præster, quæ
 Heroicum poema conscripserit. De quo quidem
 poemate cum ad Saroccam multi, ijq; docti viri
 ventitarent; scis, quæ, nobis presentibus, iudi-
 cia fierent, quantaq; de eodem libros nonnullos ex
 authoris lectione degustantibus esset expectatio,
 omnibus nimirum affirmantibus sine controuer-
 sia, lectissimam fœminam inter epicos nostri tē-
 poris posse obtinere summa cum laude, ac digni-
 tate locum,

insignemq; suo capiti petere inde coronam,

Inde prius paucis velarint tempora Musæ.

sed nihil necesse est cōmemorare, qui in oculis Pon-
 tificis

rificis Maximi uiuit, eius ipsius ab arcanis diplo-
 matibus, Petrum Stroziū, virum omni do-
 ctrina genere ornatissimum: nihil Annibalem
 Minatum, Muretanae, ac Poggianae alumnū
 disciplina: qui in his litteris, quibus ad tuas la-
 tinas respondit, nullum finem facit praedicandae
 epistolae tuae, rebus, & sententijs (ut hominis
 uerba uisurpem) refertae, elegantissimis uerbis
 contextae: ex quo factum esse affirmat, ut ab se
 uenice diligaris: uideriq; sibi, ait, te in Mar-
 gharitae matris ulnis eloquentiam hausisse, ut in
 Corneliae gremio Gracchi didicisse perhibentur.
 Nihil praeterea sexcentos alios nominare. At
 Alexandrum Burghium, Pontificiae Vicarium
 dominationis, eum qui una omnium uoce do-
 ctissimus usurpatur, quod encyclopediam absol-
 uerit, uirtute ipsa olim ad Episcopatus dignita-
 tem euectum, maximis Pontificibus, praesertim
 uero Clementi Octauo charum, Romanae aulae
 ornamentum, ac decus, non nominem? aut Pe-
 trum Guicciardium magni Ducis Haetruriae
 apud eundem Pontificem oratorem praeterea? tan-
 ta eloquentia cum prudentia coniuncta uirum,

ut ex utraque hominis eluceat ingenij lumen?
 tanta commoditate, tanta opportunitate, ut tē-
 poris ad res obeundas idonei, ad negotia pertra-
 ctanda apti nemo magis eo sit intelligens. Horio
 omnium benevolentia, & amoris in te sui non in-
 certa, incerta autem? imò verò certissima ar-
 gumenta fuerunt. Sed, ut Florentiam redeamus,
 quamquam orationem potius scribere, quam epi-
 stolam texere videri nolo; facere tamen non pos-
 sum, quin, nisi tue laudis, cuius maximè sum
 cupidus, invidus videri velim, huc addam, quā
 ta ipse te posueris in gratia apud magnos Hetru-
 riae Duces Christernam Lotharingiam matrem,
 ac Cosmum Medicē filiū quanti enim interest,
 Principibus placuisse viris? quod quum de nobis
 percrebescit, ad nostram laudem nihil videtur pos-
 se addi, ex quo maior ab omnibus nostri ratio
 habeatur: qui nostra virtute tantum efficere,
 ac præstare possimus, ut eorum, qui in ceteros
 habent imperium, & ad Reipublicæ guberna-
 cula sedent, amorem, ac gratiam censequamur.
 Cum igitur, ad Heroes illos ab aula principibus
 Sylvio Piccolomineo, & Ugolino à Monte in-
 cubiculum

15

cubiculum esses introductus, ut eosdem pietatis,
ac reuerentiæ causa venerareris, ubi primū ex
congressu, ac sermone senserunt te, quam ora-
tor Beccheria suis litteris ipsis cōmouerat, præ-
clare non modò iustinuisse, sed prorsus vicisse ex-
pectationē; bone DEVS, quanta te benignitate,
quanta humanitate, quæ in vultu, in oculis, in
verbis, animi imagine, indicibus, signis, ac no-
tis. apparēbat, exceperunt? Dicā verè, Annibal,
ut amicis meis dixi quàm plurimis, Heroes illi
ipsi se se vicerunt: qui tuæ laudi non modò faue-
re, sed honori velificari, mihi, qui presens ad-
ram, viderentur: nec mihi quisquam facile per-
suaderet, si de alijs audirem, quæ tibi à se dimis-
so, maximèq; collaudato, tam benignè, tam pro-
lixè sunt polliciti. Quid quòd ea tibi patere omnia
sponte, atque vltro imperarunt, quæ summa tã-
tum amplitudinis viris, qui Florentiam acce-
dunt, patere, rogati imperant? mira videlicet
vel quæ stupore potius, quàm admiratione affi-
ciant: quæ si quis commemorare instituat, cum
omnem superent fandi copiam, commemorantē
annus deficiat, nedum dies. Quare quòd in hac
pere.

pergrinatione eum te praestiteris, ut vir-
tute, gravitate, ac modestia tot, tantorumq; vi-
rorum bonam, magnamq; messueris messem,
eorumq; benevolentiam, atque amorem tibi
conciliaueris; magnorum vero Heroum gra-
tia sis adeptus, tantaq; domum cum laude redie-
ris, ut verè possis dicere, constare tibi iteneris
ratione; non solum tibi, sed Nicolao etiam, parē-
ti optimo, in cuius amplexu, atque osculum aequè
saluus, atque expectatus venisti, ex animo, &
verè gratulator, ut principio dicebam; mihi verò,
qui hanc peregrinationē tibi bene, & feliciter
eventuram sum auguratus, tuis autem summae
voluptati, atque honori futuram praedixi, miri-
ficè gaudeo; eoq; etiam magis, quo plurimorum
iudicio tuis ipse laudibus sim adscribendus; quod,
quae tua sponte fecisti, libentius etiam meo, qui
te amo tuo merito plurimum, adductus consilio
feceris. in eamq; sententiam volui hoc ad te da-
re letterarum, quae testes scilicet perpetuò fo-
rent laudum tuarum, & amoris erga te mei.
Vale. Ticino. quarto idus Quintiles.

Episto.

E Pistolam complicaturo reddita mihi sunt ab
 amico eodem meo, eodem tuo littera cum exē-
 plo epistolae, quam ad eundem miseris, non modò
 oratione, sed stylo etiam Horatianis quàm simili-
 mo. Cuius lectione eò sum delectatus magis, quò
 tibi de te ipso affirmanti credideram minus, in
 istã etatē posse cadere aut orationē, aut stylū il-
 lius poetae, q, ut de eo cecinit acerrimi iudicij uir,
 dulces scriptis cum compellaret amicos,
 Protulit effatos, & utique ex tempore & versus,
 Quos sale Romano, atq; Italo consperfit aceto:
 Quorum sunt tamen Hyberna niue candidiora.
 Verba, quasi è liquido, & puro manantia fonte.
 quid tamen in eo genere possent, multie & nostra,
 & patrū memoria, præstantissimi aliò qui poetae,
 tentarunt: illud tamen scribendū genus paucis-
 simi sunt assecuti. Tu, nisi fallor, & oratione, &
 stylo Horatium non modò adumbrasse videris,
 sed etiam expressisse. Quod autem communis
 amicus affirmat, te duos supra quinquaginta
 panxisse versus ante, quàm è sella surrexisti; alijs
 fortasse rem miram narrat; mihi, qui tuum in-
 genium probè noui, non miram: est enim

Quale

Quale fuit Cassi, rapido feruentius amni.
 cuius tu illa non solum saepe habes in ore, sed
 etiam ad vsum reuocas.

Non leuis ascensus, si quis petit ardua: sudor
 Pluribus hunc tollit: nocturno ex somnis oliuo
 Immoritur; delet, quod mox laudauerit in se,
 Qui cupit eterne donari frondis honore.

In

IN ANNIBALIS

CAMPEGII

Ingenium.

DAEdala, quum varios submittit Terra colores,
Flagranti patulos flore referta sinus.

Dædala, quum verno flores leuis ingerit alueo,
Ver populata fugax, te cætaque fingit apis.

Dædala mens fabri fuit olim sedula Cressi,
Quum labyrinthæas condidit arte domos.

Dædala, folliculos ubi texit, licia Bombyx
Ore vomens; viuam se tumulto ipsa tegens.

Dædala solerti studio, Iouis ipsius alto
Prognata ex capite, dia puella fuit.

Terra, ape dædalior, fabro, Bombyce, puella
Annibal: hoc vno dædala turba minus.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]